

CADRUL NORMATIV AL PROCESULUI DE REGLEMENTARE A RELAȚIILOR FUNCiare ÎN SECTORUL RURAL

COȘERU RUSLAN

student an. 5, Facultatea Cadastru și Drept, UASM

Rezultatele prezentate: În anul 1991 Parlamentul Republicii Moldova a declarat independența Republicii Moldova, aceasta fiind recunoscută în plan internațional de către 130 state a lumii. Odată cu procesele politice ce demarau în republică, economia a fost orientată spre economia de piață. În Republica Moldova această etapă a început odată cu aprobarea cadrului normativ de reglementare a relațiilor funciare, aprobarea conceptului reformei agrare și social-economice a satelor, codului funciar, legii privind gospodăriile țărănești, etc. Aceste acte legislative au stat la baza reformelor macroeconomice, relațiilor funciare, reorganizării, și începutul divizării complexelor agro-industriale mari, inclusiv schimbarea principiului finanțării și subsidiarii de stat a acestora.

Scopul cercetării: Studiul „Cadrul normativ de reglementare a relațiilor funciare în sectorul rural” a fost elaborat în scopul dezbaterii tematice a aplicării cadrului normativ în dezvoltarea relațiilor funciare actuale în sectorul rural, dezvoltarea formelor de organizare juridică pentru comunitatea de afaceri, cercetători și factori decizionali. Cercetarea curentă a urmărit înțelegerea actelor normative ce stau la baza dezvoltării relațiilor funciare în localitățile rurale.

Reforma relațiilor funciare a început în prima jumătate a anului 1992 odată cu aprobarea codului funciar, iar una din sarcinile de bază fiind schimbarea proprietății monopoliste a statului și reformarea acestei proprietăți în proprietate privată. Astfel putem identifica trei etape de bază ceea ce exprimă o consecutivitate în acțiunile întreprinse în ultimii 30 de ani de independență:

Prima etapă -perioada anilor 1990-1992, s-a caracterizat cu înrăutățirea productivității sectorului agricol. Este explicabil faptul că odată cu independența Republicii Moldova, sectorul agrar a republicii a avut de suferit, au dispărut într-un moment relațiile economice, interconexiunea între întreprinderi, lipsa susținerii statului, reducerea volumelor energetice, bazei tehnice, etc., perioada fiind caracterizată ca fiind una instabilă, politic, economic, social dar și climateric.

A doua etapă – perioada anului 1993. În Republica Moldova această etapă a început odată cu aprobarea cadrului normativ: hotărârii parlamentului despre aprobarea conceptului reformei agrare și social-economice a satelor, codului funciar, legii privind gospodăriile țărănești,etc. Aceste acte legislative au stat la baza reformelor macroeconomice, relațiilor funciare, reorganizării, și începutul divizării complexelor agro-industriale mari, inclusiv schimbarea principiului finanțării și subsidiarii de stat a acestora.

Etapa a treia-Organizarea privatizării masive a fondului funciar după modelul privatizării contra bonuri patrimoniale. Această etapă s-a încheiat prin perfectarea actelor de proprietate și împrumutarea cetățenilor ce au activat în gospodăriile agricole, scopul de bază fiind inițierea activităților individuale de producere, obținerea unei productivități înalte și stabile de către gospodăriile țărănești individuale.

Concluzii și recomandări:

1. Completarea cadrului normativ de reglementarea a relațiilor funciare în direcția optimizării politicilor funciare;
2. Evidențierea necesităților metodelor de reglementare a relațiilor funciare în scopul îmbunătățirii procesului reglementării regimului funciar în sectorul rural;
3. Aplicarea metodelor de reglementare a relațiilor funciare prin prisma implementării actelor legislative și normative.

Conducător științific –dr., conf. univ., Botnarenco Ivan, dr. ing., lect. univ. Zubco Efim